

	โรงพยาบาลสิรินธร สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร SIRINDHORN HOSPITAL BANGKOK METROPOLITAN		หมายเลขเอกสาร WI-HDU-GEN016
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION		ฉบับแก้ไขครั้งที่ :00 วันที่บังคับใช้ :23/11/66
เรื่อง การเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ของ Baxter			หน้า 1/3

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อกำหนดแนวทางสำหรับพยาบาลในการเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ของ Baxter
- 1.2 เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการเปลี่ยนน้ำยาล้างไตระบบ UltraBag ของ Baxter ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง
- 1.3 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

2. ขอบเขต

- 2.1 ผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องทุกรายที่ล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ที่เข้ามาใช้บริการโรงพยาบาลสิรินธร

3. ผู้รับผิดชอบ

- 3.1 หัวหน้าหอผู้ป่วย ทบทวนวิธีการปฏิบัติกับพยาบาลทุกระดับ
- 3.2 พยาบาลหัวหน้าทีม ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติของพยาบาลทุกระดับให้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน
- 3.3 พยาบาลเจ้าของผู้ป่วยปฏิบัติตามวิธีการการสอนและฝึกทักษะการเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ให้กับผู้ป่วยและผู้ดูแล

4. นิยามศัพท์

- 4.1 **UltraBag system** หมายถึง ระบบถุงน้ำยา PD ที่ใช้หลักการ “flush before fill” คิดค้นโดยบริษัท Baxter Healthcare มีลักษณะเป็นถุงคู่ คือมีถุงน้ำยากับถุงเปล่าเชื่อมต่อกันด้วยสายเป็นรูปตัว Y บรรจุทั้งถุงและสายรวมในถุงพลาสติก เอื้อให้ผู้ป่วยมีอิสระภาพในการใช้ชีวิตเนื่องจากไม่ต้องมีถุงติดตัวตลอดเวลา
- 4.2 **Minicap** หมายถึง ฝาครอบ Mini transfer ของระบบ UltraBag ซึ่งออกแบบให้มีเกลียวแบบ luer lock ภายในฝาเพื่อให้สวมได้พอดีกับ Mini transfer ส่วนในสุดของฝาดูดด้วยฟองน้ำเทียมชุ่มน้ำยา povidine เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อาจปนเปื้อน
- 4.3 **Mini transfer** หมายถึง สายต่อเพื่อการส่งผ่านน้ำยาชนิดสั้น ทำหน้าที่เชื่อมระหว่างสาย tenckhoff และระบบถุงน้ำยา PD เพื่อให้ง่ายในการเชื่อมต่อสำหรับผู้ป่วยที่ต้องการทำการเปลี่ยนถ่ายน้ำยาด้วยตนเอง และลดความเสี่ยงในการดึงรั้งสาย โดยทั่วไปมีความยาวประมาณ 18 เซนติเมตร เรียก Mini transfer ระบบนี้ว่า Extended Life PD Mini transfer ซึ่งมีข้อดีต่อระบบ luer lock สำหรับการเชื่อมต่อถุงน้ำยา ปกติจะมีฝาครอบที่ชื่อว่า Minicap ปิดตลอดเวลา ยกเว้นต้องการจะเชื่อมต่อกับถุงน้ำยา

5. วิธีปฏิบัติ

5.1 การเตรียมอุปกรณ์ ดังนี้

- ก. ฝาปิดปากและจุ่มกสำหรับปฏิบัติและผู้ป่วย
- ข. 70 % alcohol สำหรับทำความสะอาดอุปกรณ์และโต๊ะวางอุปกรณ์เปลี่ยนถ่ายน้ำยา
- ค. น้ำยา PD ระบบ UltraBag
- ง. เสาควนน้ำยา

	โรงพยาบาลสิรินธร สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร SIRINDHORN HOSPITAL BANGKOK METROPOLITAN	หมายเลขเอกสาร WI-HDU-GEN016
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ :00 วันที่บังคับใช้ :23/11/66
เรื่อง การเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ของ Baxter		

- จ. ตาชั่งแบบแขวน 5 กิโลกรัม
- ฉ. ถังขยะสะอาดบุภายในด้วยถุงพลาสติก
- ช. โต๊ะวางอุปกรณ์และถุงน้ำยา ระบบ UltraBag
- ซ. ภาชนะรองรับถุงน้ำยาที่ปล่อยออกมา
- ฅ. Minicap
- ญ. พลาสเตอร์

5.2 ขั้นตอนการเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag

- ก. ปิดพัดลมและหน้าต่างเพื่อไม่ให้มีลมโกรก ถ้าเป็นห้องปรับอากาศไม่ควรให้ทิศทางลมตกสู่ตัวผู้ป่วยโดยตรง
- ข. ผู้ปฏิบัติและผู้ป่วยสวมผ้าปิดปากและจมูก
- ค. ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ ถูกต้องตามขั้นตอน และเช็ดมือให้แห้งด้วยผ้าสะอาด
- ง. ทำความสะอาดโต๊ะวางอุปกรณ์ด้วย 70% alcohol รอให้แห้งจึงนำอุปกรณ์ในการเปลี่ยนน้ำยาและถุงน้ำยามาวาง
- จ. ตรวจสอบสภาพถุงน้ำยาจากด้านนอก ดูวันหมดอายุ เพอร์เซ็นต์ของน้ำยา รอยรั่ว รอยฉีกขาด สีความขุ่น ปริมาตร ชั่งน้ำหนักน้ำยาถุงใหม่เพื่อตรวจสอบปริมาตรซ้ำ
- ฉ. แกะถุงพลาสติกออกแล้วบีบถุงน้ำยาดูว่ารั่วหรือไม่ หากปกติดีให้แขวนถุงน้ำยาไว้บนเสาวางถุงเปล่าลงในภาชนะรองรับน้ำยาที่เตรียมไว้
- ช. ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ ถูกต้องตามขั้นตอน และเช็ดมือให้แห้งด้วยผ้าสะอาด หรือใช้ alcohol hand rub
- ซ. ต่อสาย Mini transfer ของผู้ป่วยเข้ากับถุงน้ำยา
- ฅ. เปิดวาล์วที่ปลายสาย Mini transfer ห่อด้วยผ้าก๊อชแล้วพันพลาสเตอร์ น้ำในช่องท้องของผู้ป่วยจะค่อยๆ ไหลลงในถุงเปล่า เพื่อถ่ายน้ำยาที่ค้างในช่องท้องออก
- ญ. เมื่อถ่ายน้ำยาออกจนหมด โดยทั่วไปใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที ปิดวาล์วที่ปลายสาย Mini transfer และปิดตัวหนีบสีขาว (ที่อยู่ที่สายของถุงน้ำยาที่ถ่ายออกจากช่องท้อง)
- ฎ. หักแกนสีเขียวของถุงน้ำยา ใช้มือข้างถนัดเปิดตัวหนีบสีขาว นับ 1 ถึง 5 อย่างช้าๆ เพื่อไล่ฟองอากาศที่ค้างอยู่ในสายของถุงน้ำยา แล้วปิดตัวหนีบสีขาว
- ฏ. เปิดวาล์วที่ปลายสาย Mini transfer เพื่อใส่น้ำยาใหม่เข้าสู่ช่องท้องผู้ป่วยจนหมดถุงหรือตามแผนการรักษาของแพทย์
- ฐ. เมื่อใส่น้ำยาเข้าสู่ช่องท้องจนหมดถุงหรือตามแผนการรักษาของแพทย์ ให้ล้างมือด้วย alcohol hand rub ปิดวาล์วของ Mini transfer ปลดถุงน้ำยาที่แขวนอยู่ลงไว้ที่ภาชนะรองรับ
- ฑ. ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ ถูกต้องตามขั้นตอนหรือด้วย alcohol hand rub ปลดสายน้ำยาและถุงน้ำยาออกจาก transfer set แล้วปิดปลายสายด้วย Minicap
- ฒ. นำถุงน้ำยาที่ปล่อยออกมาชั่งน้ำหนัก ตรวจสอบความใส และบันทึกในสมุดบันทึกน้ำยา

	โรงพยาบาลสิรินธร สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร SIRINDHORN HOSPITAL BANGKOK METROPOLITAN		หมายเลขเอกสาร WI-HDU-GEN016
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ :00 วันที่บังคับใช้ :23/11/66	หน้า 3/3
เรื่อง การเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ของ Baxter			

ณ. ทิ้งน้ำยาล้างไตที่ปล่อยออก ลงชักโครกหรือโถปฏิกูล

6. เกณฑ์ชี้วัด

- 6.1 ผู้ปฏิบัติสามารถอธิบายขั้นตอนการเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ได้ 100 %
- 6.2 ผู้ปฏิบัติปฏิบัติตามวิธีการเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบ UltraBag ได้ 100 %

7. เอกสารอ้างอิง

เถลิงศักดิ์ กาญจนบุษย์. **คู่มือแนะนำการล้างไตทางช่องท้องฉบับประชาชน**. ฉบับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามราชกุมารี ในมหามงคลสมัยทรงเจริญพระชนมายุ 55 พรรษา วันที่ 2 เมษายน 2553 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ ;2553

เถลิงศักดิ์ กาญจนบุษย์. **ตำราแนวปฏิบัติการล้างไตทางช่องท้อง**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์; 2556

สมชาย เอี่ยมอ่อง. **ตำราแนวปฏิบัติการล้างไตทางช่องท้อง**. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น; 2551.

สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย. **แนวปฏิบัติการล้างไตทางช่องท้อง พ.ศ. 2560**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เฮลท์เวิร์ค พลัส; 2560.

สมาคมพยาบาลโรคไตแห่งประเทศไทย. **ข้อแนะนำการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กรุงเทพเวชสาร; 2566.